

Derecho en Internet

Miguel Ángel Adame Martínez

Ed. Mergablum. Edición y Comunicación, Sevilla 1998, 358 páxinas

Internet, concepto do que se fala case a diario pero do que aínda se descoñece a totalidade das súas posibilidades e perspectivas, estase a converter, sen dúbida, nun dos adiantos tecnolóxicos de maior impacto do noso século, unha *revolución* que afectará a todas e a cada unha das actividades do ser humano e que transformará, radicalmente, o seu modelo de relación interpersoal. Os cambios que o desenvolvemento deste fenómeno orixina, teñen que ver, fundamentalmente, coa forma en que se transmite, se distribúe e se accede á información en beneficio dunha sociedade na que o máis importante vai se-la facilidade de acceso ás fontes de información e a posibilidade de producir accións *a distancia*¹,

Como sinala G. Pareras², *Internet está rompiendo la sociedad al crear dos tipos de personas: las que aprovechan las ventajas que la era de la información brinda y las que viven sin conocer estas ventajas (...) es tan poderoso como instrumento de trabajo, que provocará una evidente desigualdad entre los que lo manejan y los que no.* Neste sentido, as profesións técnicas, como as rela-

¹ Vid. PAZOS SIERRA, Alejandro e José M^o BARREIRO SORRIBAS (coord), *Seminario «Teleinformática»*, Fundación Alfredo Brañas, Poio, Pontevedra, xullo de 1995.

² Vid. G. PARERAS, Luís, *Internet y derecho*, Masson, S.A., Barcelona 1998, páx. 2.

cionadas co mundo do dereito, nas que no seu exercicio e no seu desenvolvemento é fundamental a comunicación entre compañeiros, serán as primeiras beneficiadas. Así o demostra o crecente número de profesionais deste sector que utilizan a rede como ferramenta de traballo imprescindible.

Na obra que agora nos ocupa, *Derecho en Internet*, do profesor Ángel Adame Martínez³, non se fala, como era de supor, das implicacións xurídicas que poida te-la rede. Precisamente a orixinalidade desta obra radica nunha aproximación a Internet como fonte de información xurídica, cuestión de grande interese para todos aqueles que dalgunha maneira empregamos Internet como subministrador de información de carácter xurídico case a diario.

Daquela, o libro non pretende darlles respostas a tódalas cuestións que xorden ante o extraordinario pulo que adquiriu Internet na nosa sociedade; tampouco se trata dun libro dirixido a persoas con amplos coñecementos de informática ou de navegación por redes telemáticas, senón que é, sobre todo, unha útil guía que facilita un aproveitamento profesional óptimo das múltiples posibilidades que Internet ofrece como fonte de información.

En definitiva, estamos ante una sinxela guía ou manual práctico para localizalo que realmente interesa dentro do amplo e complexo mundo do dereito, e escolle-la a información para, tal e como sinala o autor, *no perdernos en esa maraña informativa que es Internet*. Este é, sen dúbida, o principal obxectivo do libro.

A obra está estruturada en dous grandes bloques, un de carácter introductorio e outro máis específico que require, se cabe, unha lectura máis detida, de tal xeito que se converta nunha ferramenta de apoio fundamental para todo profesional do dereito. Na súa redacción utilizouse unha linguaxe clara e accesible que procura, na medida do posible, afastarse dos tecnicismos propios desta materia. A continuación, expomos brevemente o contido de ámbalas dúas partes:

I. Se se quere saber cómo naceu Internet, cáles son os protocolos nos que se basea, os requisitos para o seu acceso, os tipos de conexión e cómo se manexa, a primeira parte do libro, que leva por título «Introducción a Internet», é de lectura recomendable. Nela explícaselles ós *non doctos* na materia a propia lóxica de Internet, os distintos segmentos nos que se divide a rede e analízanse, entre outras funcións, a World Wide Web, o correo electrónico e a función Telnet.

Aprender a buscar información na rede é a finalidade principal desta primeira parte do libro. Trátase de ver cál é a información que nos pode proporcionar e cómo podemos pola a traballar ó noso servizo. Hai que coincidir co autor cando afirma que ante o *mare magnum de información* unha gran parte

³ Ángel ADAME MARTÍNEZ é doutor en dereito e profesor de dereito civil e internacional privado da Universidade de Sevilla.

do camiño está avanzado se sabemos onde buscar, é dicir, a dirección do *sitio*. Pero cando se descoñece o enderezo concreto, o uso adecuado das estratexias de busca na rede convértese nunha necesidade.

Tras facer un breve comentario acerca dos problemas de fiabilidade e de seguridade da información que obtemos da rede e unha descrición dos pasos que cómpre seguir para unha óptima busca, o profesor Adame detense na análise pormenorizada dos instrumentos de busca máis coñecidos e empregados na rede. Así, destaca, entre outros moitos, Altavista, un dos mellores buscadores de palabras e dos máis visitados.

Internet divídese en dúas partes ou segmentos, por unha banda, os segmentos informativos que lle permiten ó usuario obter información, entre eles está o *www*, *Gopher*, *Telnet*, *FTP* e as listaxes de correos e, por outra banda, os segmentos comunicativos que permiten o intercambio de información entre usuarios que se poñen en contacto na rede –aquí sitúa o correo electrónico e os grupos de noticias como instrumentos de comunicación fundamental.

O *www* (*World Wide Web*), a estrela de Internet, recibe un extenso tratamento a partir da páxina 103. É o segmento informativo principal de Internet, en tanto que vai ser no que se mova normalmente o usuario. A súa importancia é significativa, de feito a verdadeira popularidade da rede chegou cando se deseñou esta arañeira global, e os programas que serven para navegala de maneira gráfica, os navegadores, convertéronse na verdadeira punta de lanza da rede. Trátase dun dos intentos máis recentes e á vez máis poderosos de sistematizar e de simplifica-lo acceso á información en Internet. O dito servizo experimentou un crecemento tan espectacular que revolucionou o concepto de comunicación da información dentro da rede de redes.

Respecto ós segmentos comunicativos destacan os grupos de noticias, foros de discusión a través da rede, que ofrecen acceso mediante Internet a debates relativos a milleiros de temas concretos.

II. O segundo e último bloque do libro que leva por título *Derecho en Internet* amósanos o que podemos atopar na rede de interese para un profesional do dereito. Inclúe ademais un ensaio de enderezos útiles que pretende cumprir unha dobre función: aforrar tempo e gañar confianza sobre as posibilidades que a rede ofrece. Este catálogo de enderezos xurídicos non é unha simple enumeración de enderezos, senón que todas elas están clasificadas e amplamente comentadas. Predomina aquí a atención ós servidores xurídicos españois e en castelán para logo se deter brevemente nos directorios xurídicos xerais.

Cómpre asimila-lo contido desta parte do libro na que atopamos unha ordenación dalgúns dos enderezos máis interesantes na rede en torno a uns tópicos troncais nos que, no noso país, se divide a exposición do dereito. A idea é ofrecerlle ó lector algúns exemplos do que pode obter en liña. Así, atopamos enderezos útiles para obter información sobre dereito civil, penal e criminoloxía, dereito mercantil, dereito constitucional e partidos políticos, dereito

administrativo e Administración pública (apartado ó que se lle adican amplas páxinas dada a grande oferta informativa que podemos encontrar) dereito do medio natural, etc. O material xurídico complétase con referencias a outras fontes de información que poden ser interesantes para os xuristas.

Finalmente, no apéndice do libro recóllense as listaxes de dereito (*law lists*), que constitúen, en opinión do autor, un excelente traballo, un dos maiores obsequios que se fixeron para fomenta-lo diálogo internacional entre xuristas, polo que convén familiarizarse con elas e cos seus contidos. É un catálogo minucioso dos foros electrónicos de discusión relativos ó mundo do dereito e indícase cómo acceder a eles.

Qué é Internet, qué se pode atopar e, sobre todo, cómo achalo, son os temas que se explican a través das páxinas deste libro. Os profesionais do dereito ou calquera persoa que precise recorrer a información de carácter xurídico non debe desaproveita-las posibilidades que Internet ofrece. Neste sentido, a obra do profesor Adame convértese nunha guía de grande utilidade para nos acompañar na emocionante viaxe pola rede de redes. Non esquezamos que Internet constitúe unha fonte de recursos de información e de coñecemento compartidos a escala mundial, non existen fronteiras para Internet, e esta é unha das características que a fan tan apaixonante.

Ana M.ª Giráldez Riveiro

*Bolseira de colaboración en tarefas
de estudio e de investigación da EGAP*